

ISSN 2544-591X

MONITOR JAPOŃSKI

LUTY 2019

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność tego kraju w regionie Europy Środkowej i w Unii Europejskiej.

Materiał opracował dr Marcin Socha – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR JAPOŃSKI

LUTY 2019

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

2 lutego: umowa handlowa pomiędzy Japonią a UE wchodzi w życie. Z dniem 1 lutego weszło w życie partnerstwo handlowe pomiędzy Japonią a Unią Europejską. Na mocy porozumienia zostanie zniesione ponad 90% ceł w handlu pomiędzy dwoma stronami. Umowa ma również na celu standaryzację prawa ochrony własności intelektualnej. Pierwsze produkty, na które zlikwidowano, bądź znacznie obniżono cła obejmują tekstylia, ubrania, wino oraz część produktów spożywczych. Cło na samochody produkowane w Japonii wynosi 10% lecz ma zostać obniżone do zera po ośmiu latach.

4 lutego: Japonia niechętnie popiera decyzję Stanów Zjednoczonych o wycofaniu się z traktatu INF. Japoński rząd zaakceptował decyzję Waszyngtonu o wycofaniu się z układu o całkowitej likwidacji pocisków rakietowych średniego zasięgu podpisanego ze Związkiem Radzieckim w roku 1987. Władze w Tokio podkreśliły jednak niezadowolenie z tej decyzji. Ambasador Stanów Zjednoczonych w Tokio jako uzasadnienie porzucenia traktatu wskazuje na jego nieskuteczność. Waszyngton oskarża Rosję o pogwałcenie traktatu i zwraca uwagę na to, że porozumienie nie obejmuje Chin. Zdaniem Sekretarza Gabinetu Sugi Yoshihide, Japonia będzie musiała rozpocząć proces konsultacji dwustronnych z Chinami i Rosją dotyczący rakiet średniego zasięgu i bezpieczeństwa w regionie Azji Wschodniej.

4-5 lutego: wizyta Angeli Merkel w Japonii. Kanclerz Angela Merkel potwierdziła w Japonii poparcie Niemiec dla Juana Guaido, tymczasowego prezydenta Wenezueli.

SZCZYT TRUMP-KIM NIE PRZYNOŚI POSTĘPU

Najważniejszym, wydarzeniem minionego miesiąca było spotkanie prezydenta D. Trumpa z Kim Dzong Unem w Hanoi.

Warto również zwrócić uwagę na wejście w życie umowy handlowej pomiędzy Japonią a UE oraz wzrost niezadowolenia Waszyngtonu w związku powolnym tempem rozmów handlowych z Tokio. Pomimo spotkania ministrów SZ nie zaobserwowano poprawy w relacjach japońsko-koreańskich.

Premier Abe Shinzō stwierdził, że Japonia i Niemcy dzielą odpowiedzialność za budowę globalnego pokoju oraz dobrobytu. Przywódcy mają nadzieję na demokratyczne rozwiązanie kryzysu w Wenezueli. Premier Abe określił współpracę z Niemcami jako „sojusz multilateralny”, stojący w opozycji do polityki protekcjonistycznej prezydenta Donalda Trumpa. Kanclerz Niemiec wyraziła również nadzieję na osiągnięcie porozumienia z Wielką Brytanią przed jej wyjściem z UE.

5 lutego: administracja Donalda Trumpa niezadowolona z postępu w rozmowach dotyczących porozumienia handlowego. Ambasador Stanów Zjednoczonych w Tokio, William Hagerty poinformował, że administracja Donalda Trumpa nie jest zadowolona z powolnego procesu negocjacji dotyczących dwustronnego porozumienia handlowego. Rząd w Waszyngtonie nie podniesie ceł na japońskie produkty jeżeli negocjacje będą przebiegać „sprawnie i w dobrej wierze”. Zdaniem Waszyngtonu zarówno premier Abe jak i czołowi przedstawiciele japońskiego Ministerstwa Handlu, pozostają głusi na prośby o przyspieszenie rozmów. Strona japońska próbuje również ograniczyć rozmowy handlowe ze Stanami do obrotu towarów. Władzom w Waszyngtonie zależy na podpisaniu porozumienia obejmującego również usługi. Z wypowiedzi ambasadora Haghertiego można wnioskować, że jeżeli rozmowy nie zostaną przyspieszone Japonii grozi nałożenie ceł na eksport samochodów w wysokości 25%. Prezydent Donald Trump będzie zapewne chciał ogłosić sukces negocjacji handlowych podczas planowanej na maj wizyty w Japonii oraz czerwcowego szczytu G20 w Osace.

9 lutego: stonowany protest w sprawie Terytoriów Północnych. Podczas organizowanego w lutym corocznego wiecu poparcia dla odzyskania Kuryli Południowych, można było zauważyć wyraźne stonowanie nastrojów, w obawie przed wykolejeniem negocjacji terytorialnych z Rosją. Hasła określające obecność Rosji na Kurylach Południowych jako nielegalną okupację, zostały zastąpione prośbami o szybszy postęp w negocjacjach dwustronnych. Zdaniem Stowarzyszenia dawnych mieszkańców Terytoriów Północnych organizującego wiec, uczestnicy pokazali wsparcie dla procesu negocjacji japońsko-rosyjskich.

10 lutego: konwencja PLD i przyjęcie planu rewizji konstytucji. Podczas konwencji Partii Liberalno-Demokratycznej przyjęto plan rewizji japońskiej konstytucji. Premier Abe podkreślił, że najważniejszym celem rewizji ma być klaryfikacja statusu Sił Sammobrony, poprzez dodanie odpowiednich zapisów do artykułu 9. Podczas konwencji nie podano jednak ram czasowych dalszych działań. Premier Abe ma nadzieję na zakończenie procedury do roku 2020. Obecnie partie popierające rewizję mają wymaganą większość 2/3 w obu izbach parlamentu. Największym wyzwaniem pozostaje ogólnokrajowe referendum, które musi zatwierdzić projekt rewizji.

12 lutego: japoński rząd protestuje przeciwko wypowiedzi koreańskiego polityka. Japonia złożyła oficjalny protest po wypowiedzi członka południowokoreańskiego Zgromadzenia Narodowego Moon Hee-sanga, który stwierdził, że problem kobiet pocieszycielek powinien zostać rozwiązany przez przeprosiny ze strony Cesarza Japonii Akihito. Premier Abe uznał wypowiedź jako dalece niestosowną.

15 lutego: rozmowa ministrów Japonii i Korei Południowej. Ministrowie spraw zagranicznych obu państw spotkali się w Niemczech i rozmawiali na temat eskalacji napięcia w relacjach dwustronnych. Japoński rząd ponownie podjął próbę otwarcia dialogu dotyczącego wyroków sądów koreańskich nakazujących japońskim firmom wypłatę odszkodowań. Japonia uznaje te wyroki za pogwałcenie traktatu przywracającego stosunki dyplomatyczne z roku 1965.

17 lutego: impas w negocjacjach z Rosją. Rosja nie chce przyjąć ram czasowych dotyczących negocjacji nad traktatem pokojowym. Spotkanie ministra spraw zagranicznych Siergieja Ławrowa oraz szefa japońskiego MSZ Kōno Tarō nie przyniosło postępów. Decyzja Rosji przekreśla nadzieje premiera Abe Shinzō na podpisanie porozumienia podczas czerwcowej wizyty prezydenta Putina w Japonii w ramach szczytu G20. Minister Ławrow powtórzył rządania dotyczące uznania przez Japonię zdobyczy terytorialnych Związku Sowieckiego po II Wojnie Światowej.

19 lutego: premier Abe nominuje Donalda Trumpa do nagrody Nobla. Przedstawiciele japońskiego rządu nie zaprzeczyli doniesieniom medialnym prezydenta Donalda Trumpa, który stwierdził, że został nominowany do pokojowej Nagrody Nobla przez premiera Abe Shinzō. Japońska strona podaje jednak, że nominacja jest efektem prośby złożonej przez administrację w Waszyngtonie w zeszłym roku. Japoński rząd wysłał list rekomendacyjny do Norweskiego Komitetu Noblowskiego, zgłaszając do nagrody organizację szczytu pomiędzy Koreą Północną a Stanami Zjednoczonymi.

22 lutego: Japonia po raz kolejny podnosi temat spornych wysp Takeshima/Dokdo. W efekcie pogarszających się relacji japońsko-koreańskich rząd w Tokio ponownie wystosował roszczenia terytorialne dotyczące wysp Takieshima, nazywanych przez Koreę Południową Dokdo. Członkowie japońskiego parlamentu wzięli udział w ceremonii poświęconej spornym wyspom zorganizowanej w prefekturze Shimane. Od 2013 co roku w ceremonii biorą udział przedstawiciele rządu w randze wiceministerialnej.

22 lutego: aktywiści Korei Południowej planują budowę pomnika upamiętniającego pracowników wykorzystywanych podczas japońskiej okupacji. Japoński rząd naciska na władze w Seulu w celu zablokowania planów wzniesienia pomnika upamiętniającego pracowników wykorzystywanych podczas japońskiej okupacji, który miałby stać w pobliżu japońskiego konsulatu w Pusanie. Poprzednie próby postawienia pomnika przed japońskim konsulem zostały zablokowane przez policję w maju 2018r.

25 lutego: 72% mieszkańców Okinawy przeciwna przeniesieniu bazy wojskowej do Henoko. W referendum zorganizowanym przez władze lokalne prefektury Okinawa znaczna większość mieszkańców prefektury sprzeciwiła się rządowym planom przeniesienia amerykańskiej bazy wojskowej do miasta Henoko. Zdaniem burmistrza Okinawy Tamakiego Denny'ego władze w Tokio powinny wstrzymać prace odzyskiwania ziemi z dna morskiego. [Premier Abe Shinzō](#) nie ma zamiaru opóźniać procesu przeniesienia w związku z wynikiem referendum. Rząd poważnie traktuje sprzeciw ze strony mieszkańców prefektury i ma zamiar podjąć działania zmniejszające niedogodności dla ludności lokalnej.

26 lutego: Japonia ma zamiar utrzymać sankcje nałożone na Koreę Północną niezależnie od wyników szczytu Trump-Kim. Japoński rząd poinformował władze w Waszyngtonie o zamiarze utrzymania sankcji gospodarczych nałożonych na Pjongjang, nawet jeśli zostaną one złagodzone przez Stany Zjednoczone. Japonia chce wykorzystać sankcje w rozmowach dwustronnych poświęconych japońskich obywateli uprowadzonych przez wywiad Korei Północnej. Zdaniem władz w Tokio, reżim Kim Dzong Una nie podjął stosownych działań po zakończeniu szczytu w Singapurze, które wskazywałyby na ograniczenie programu nuklearnego.

27 lutego: Rosja zapewni szybki internet na Kurylach Południowych. Rosyjska firma telekomunikacyjna Rostelecom zakończyła inwestycję polegającą na położeniu łącza światłowodowego o długości 815 kilometrów, które łączy wyspę Sachalin z trzema wyspami kurylskimi: Iturup, Kunaszyr i Szykotan. Koszt inwestycji przekroczył 50 milionów USD. Japonia wysuwa roszczenia terytorialne do spornych wysp. Rozwój rosyjskiej infrastruktury na wyspach wskazuje na to, że Moskwa nie ma zamiaru zwrócić terytoriów Japonii. Kolejnym projektem infrastrukturalnym ma być zapewnienie połączenia gazowego dla Kuryli Południowych.

28 lutego: Korea Południowa porusza problem kobiet pocieszycielek na forum ONZ. Japonia złożyła protest w związku z wypowiedzią koreańskiej minister spraw zagranicznych, która na forum Rady Praw Człowieka ONZ stwierdziła, że kwestia Koreanek wykorzystywanych przez japońską armię podczas II Wojny Światowej nie została rozwiązana, pomimo podpisania dwustronnego

porozumienia w roku 2015. Koreański rząd nie będzie respektował porozumienia ponieważ nie zawierało ono działań odzwierciedlających stanowisko ofiar. Zdaniem Sekretarza Gabinetu Sugi Yoshihide, traktat powinien być respektowany przez rząd Korei Południowej pomimo zmiany władzy.

28 lutego: spotkanie Trump-Kim w Wietnamie nie przynosi przełomu. Rozmowy dotyczące denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego w Hanoi, zakończyły się przed czasem i nie przyniosły przełomu. Zdaniem prezydenta Donalda Trumpa, Kim Dzong Un oczekiwał zniesienia wszystkich sankcji nałożonych na reżim w Pjongjangu, czego administracja Stanów Zjednoczonych nie mogła zaakceptować. Zdaniem przywódcy Stanów Zjednoczonych dialog będzie można nazwać sukcesem tak długo, jak Korea Północna nie będzie przeprowadzać kolejnych prób balistycznych.

II. JAPONIA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

31 stycznia: polsko-japońskie seminarium dotyczące reaktorów HTGR. Dzięki współpracy Japońskiej Agencji Energii Atomowej, Narodowego Centrum Badań Jądrowych oraz Japońskiego Ministerstwa Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Techniki oraz Ministerstwa Energii RP zorganizowano seminarium poświęcone reaktorom jądrowym chłodzonym gazem (HTGR). Reaktory te umożliwiają produkcję energii cieplnej, która może być wykorzystywana w procesach przemysłowych i kogeneracji. Pomimo wysokich kosztów tego rozwiązania Ministerstwo Energii jest zainteresowane rozwojem reaktorów HTGR w Polsce. W wydarzeniu wzięli udział dyr. Departamentu Energii Jądrowej Józef Sobolewski, zastępca Dyrektora Generalnego Ministerstwa Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Techniki Japonii Masuko Hiroshi, Burmistrz miasta Oarai, Kotani Takaaki oraz dyrektor NCBJ Krzysztof Kurek. Efektem seminarium jest podpisanie porozumienia pomiędzy Narodowym Centrum Badań Jądrowych i Szkołą Inżynierską Uniwersytetu Tokijskiego, które zakłada wymianę studentów i doktorantów.

8 lutego: rozpoczęcie budowy największego w Polsce magazynu energii. Spółka Energa Wytwarzanie we współpracy z japońską firmą Hitachi i Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi (PSE) rozpoczęła budowę magazynu energii elektrycznej. Moc docelowa instalacji wyniesie 6 MW a jej pojemność 27 MWh. Magazyn będzie położony w pobliżu Farmy Wiatrowej Bystra pod Pruszczem Gdańskim należącej do Energa Wytwarzanie. Jego uruchomienie przewidziano na II połowę 2019 r. Inwestycja jest efektem współpracy z japońską organizacją rządową NEDO (New Energy and Industrial Technology Development Organization), która jest dostarczycielem rozwiązań technologicznych. Polsko-japońskie przedsięwzięcie prowadzone jest w ramach projektu „Smart Grid

Demonstration Project in Poland”. Instalacja będzie się składać z dwóch zespołów baterii litowo-jonowych i kwasowo-ołowiowych.

15 lutego: Polska i Japonia podpisują memorandum w sprawie technologii czystego węgla. Podczas IV Polsko-Japońskiego Seminarium Czystego Węgla, które odbyło się 15 lutego 2019 roku w Warszawie, Wiceminister energii Tomasz Dąbrowski i Zastępca Komisarza w Ministerstwie Handlu i Przemysłu Japonii Taketani Atsushi podpisali Memorandum o Współpracy w zakresie Czystych Technologii Węglowych. Memorandum określa ramy współpracy w zakresie rozwoju „czystych” technologii węglowych. Polskie Ministerstwo Energii jest szczególnie zainteresowane wydajnymi elektrociepłowniami, opartymi na technologii bloku gazowo-parowego ze zintegrowanym zgazowaniem paliwa (IGCC). Rozwiązanie to zapewnia zwiększenie wydajności elektrociepłowni o 45-55%. Podczas seminarium zaprezentowano również założenia polskiej i japońskiej strategii energetycznej oraz podsumowano szczyt COP24 w Katowicach.

18 lutego: promocja polskiego mięsa w Japonii. W lutym delegacja przetwórców i eksporterów wzięła udział w misji gospodarczej w Japonii zorganizowanej przez Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego przy wsparciu przedstawicieli Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego w ramach projektu „Polska wołowina na japońskim stole”, finansowanego z Funduszu Promocji Mięsa Wołowego. Celem misji była promocja i budowanie pozytywnego wizerunku polskiego mięsa wołowego na rynku japońskim. Delegacja spotkała się z przedstawicielami firm handlujących mięsem. W trakcie rozmów poruszono kwestię materiału telewizyjnego wyemitowanego w TVN dotyczącego uboju starych i chorych zwierząt. Delegacja zaprezentowała środki podjęte przez Polskie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Lekarza Weterynarii w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych sytuacji. Strona japońska wyraziła zainteresowanie zwiększeniem zakupów polskiej wołowiny.

21 lutego: wizyta specjalnego doradcy premiera Japonii, Sonoury Kentaro. W ramach organizacji konferencji ministerialnej poświęconej budowaniu pokoju i bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie w dniach 13-14 lutego wizytę w Polsce złożył Sonoura Kentaro, specjalny doradca premiera. Pan Sonoura spotkał się z szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego Pawłem Solochem oraz doradcą prezydenta RP Bogusławem Winidem. Tematem rozmów były obchody stulecia nawiązania stosunków dyplomatycznych oraz obecna sytuacja międzynarodowa.

22 lutego: wizyta studyjna polskich ekspertów ds. energetyki jądrowej w Japonii. Polscy dziennikarze, eksperci i przedstawiciele Ministerstwa Energii wzięli udział w kolejnej wizycie studyjnej zorganizowanej dzięki zaproszeniu Ministerstwa Gospodarki, Handlu i Przemysłu Japonii. Uczestnicy odwiedzili między innymi miasto Tsuruga i elektrownie jądrową w prefekturze Fukui.

25 lutego: Wizyta Ministra Sportu i Turystyki RP w Japonii. Minister W. Bańka spotkał się z japońskim ministrem Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Technologii, przewodniczącym Japońsko-Polskiej Ligi Parlamentarnej w izbie wyższej oraz przedstawicielami Japońskiej Agencji Antydopingowej. W trakcie wizyty podpisano Memorandum o współpracy między Ministerstwem Sportu i Turystyki RP oraz Ministerstwem Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Technologii Japonii. Wizyta jest częścią zacieśnienia współpracy sportowej między Polską i Japonią przed Letnimi Igrzyskami Olimpijskimi w Tokio w 2020.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

5 lutego: Wielka Brytania bezskutecznie próbuje zatrzymać japońskie koncerny na Wyspach. Firma Nissan wycofała się z planu przeniesienia produkcji następnego modelu X-Trail do Wielkiej Brytanii. Jedyna fabryka, w której obecnie jest produkowany SUV X-Trail znajduje się w Japonii. Decyzja stawia pod znakiem zapytania dalsze inwestycje japońskiej firmy w największej na Wyspach fabryce Sunderland, zatrudniającej 7000 osób. W zeszłym roku wielkość inwestycji w brytyjskim sektorze motoryzacyjnym spadła o prawie połowę. W roku 2016 rząd w Londynie zaproponował spółce Nissan wsparcie w wysokości ok. 80 milionów GBP w celu zabezpieczenia inwestycji w produkcję X-Traila.

7 lutego: Japonia na pierwszym miejscu w rankingu bezpiecznego korzystania z internetu. Japonia znalazła się na pierwszym miejscu w rankingu najbezpieczniejszych państw dla internautów. W pierwszej trójce znalazły się również Francja i Kanada. Ranking przeprowadzony przez serwis comparitech.com w 60 państwach, bada bezpieczeństwo biorąc pod uwagę siedem czynników takich jak: jakość przepisów prawnych dotyczących cyberbezpieczeństwa i ogólne przygotowanie państwa na cyberataki. Ranking zbadał również ilość telefonów komórkowych i komputerów zainfekowanych złośliwym oprogramowaniem, skalę ataków finansowych, odsetek ataków skierowanych na internet rzeczy (IoT) oraz ataków związanych z „kopaniem” kryptowalut.

7 lutego: japońskie firmy tracą na wojnie handlowej pomiędzy USA a ChRL. Zyski spółek zarejestrowanych na Tokijskiej Giełdzie Papierów Wartościowych mogą zanotować pierwsze od trzech lat spowolnienie w wyniku konfliktu handlowego pomiędzy Waszyngtonem i Pekinem. Najbardziej ucierpiały firmy produkujące towary na rynek chiński. Można zaobserwować wyraźne zmniejszenie eksportu części elektronicznych, maszyn i części samochodowych do Chin. Wśród koncernów, które musiały obniżyć prognozy zysku znalazły się między innymi: Nikon, Toyota, Sony, Mazda, SoftBank, Honda i Nissan.

19 lutego: Honda zamyka fabrykę w Wielkiej Brytanii. Japoński koncern motoryzacyjny Honda poinformował o planach zamknięcia fabryki w Swindon w południowo-zachodniej części Wielkiej Brytanii. Jako uzasadnienie decyzji, nie wskazano Brexitu, lecz zmiany zachodzące na światowych rynkach motoryzacyjnych. Zdaniem kierownictwa koncernu produkcja samochodów elektrycznych na terenie Europy może być nieopłacalna. Zakład w Swindon produkuje większość modeli Civic i CR-V, przeznaczonych na rynki europejskie. W roku 2021 ma zostać zakończona produkcja samochodów Civic w fabryce Hondy w Turcji.

28 lutego: duża liczba przypadków prania brudnych pieniędzy przy użyciu kryptowalut. Zdaniem japońskiej policji w roku 2018 zgłoszono ponad 7000 przypadków podejrzanych transakcji z wykorzystaniem kryptowalut. Liczba przestępstw z wykorzystaniem kryptowalut wzrosła dziesięciokrotnie w porównaniu do 669 przypadków zgłoszonych od kwietnia do grudnia 2017 roku, czyli od momentu nałożenia obowiązku zgłaszania podejrzanych transakcji przez operatorów giełd kryptowalut. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło przypadków próby prania brudnych pieniędzy. W celu zwalczania coraz większej liczby przestępstw japońska policja planuje zatrudnienie wyspecjalizowanych analityków i wykorzystanie sztucznej inteligencji.

28 lutego: import wołowiny z państw CPTPP do Japonii rośnie. W styczniu import wołowiny pochodzącej z państw objętych porozumieniem CPTPP wzrósł o ponad 50% w porównaniu z poprzednim rokiem. Najwięcej nowych zamówień pochodzi z Australii, Kanady, Meksyku i Nowej Zelandii, które ratyfikowały porozumienie o wolnym handlu. Po wejściu umowy w życie japońskie cła na wołowinę zostały zmniejszone z 38,5% do 27,5%. Po zakończeniu okresu przejściowego w roku 2033 cła mają zostać obniżone do 9%. Można również zaobserwować wzrost importu innych produktów z państw, które ratyfikowały porozumienie.

KOMENTARZ

1. W lutym warto zwrócić uwagę na wejście w życie umowy handlowej pomiędzy Japonią a UE oraz wolny postęp negocjacji handlowych ze Stanami Zjednoczonymi. Podczas spotkania z Kanclerz Angelą Merkel, premier Abe Shinzō ponownie próbował przedstawić Japonię jako państwo promujące rozwój wolnego handlu poprzez wielostronne umowy gospodarcze. Wejście w życie umowy handlowej z UE oraz pierwsze widoczne efekty uruchomienia Komprehensywnego i Progresywnego Partnerstwa Transpacyficznego, takie jak wzrost eksportu

wołowiny i produktów spożywczych do Japonii nie jest dobrym sygnałem dla administracji prezydenta Donalda Trumpa. Ambasador Stanów Zjednoczonych w Tokio William Hagerty poinformował, że Prezydent Trump liczy na przyspieszenie negocjacji handlowych z Japonią, na czym wyraźnie nie zależy administracji premiera Abe. Japoński rząd, który próbował przekonać Waszyngton do powrotu do TPP wyraźnie próbuje ograniczyć rozmowy handlowe do obrotu towarów, pokazując większe zainteresowanie CPTPP oraz liberalizacją handlu z UE. Zgodnie z przewidywaniami japońska administracja próbuje spowolnić dwustronne rozmowy handlowe, być może licząc na klęskę Donalda Trumpa w kolejnych wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Z wypowiedzi ambasadora Hagherty'ego można wnioskować, że jeżeli tempo negocjacji nie zostanie przyspieszone, administracja Stanów Zjednoczonych może wprowadzić 25% cło na samochody importowane z Japonii. Do tej pory administracji premiera Abe udawało się oddalić groźbę nałożenia wyższych ceł poprzez zwiększenie zakupów surowców energetycznych i uzbrojenia ze Stanów Zjednoczonych. Pomimo tego, że japońska administracja próbuje wzmocnić sojusz polityczny i wojskowy z Waszyngtonem, a premier Abe Shinzō nieustannie zabiega o utrzymanie dobrych personalnych relacji z prezydentem Trumpem, poprzez przyjazne gesty jak nominacja prezydenta USA do pokojowej Nagrody Nobla, działania te nie muszą przełożyć się na lepsze relacje handlowe.

2. Warto również zwrócić uwagę na fiasko spotkania Donalda Trumpa z Kim Dzong Unem w Wietnamie. Z jednej strony zerwanie rozmów oraz brak postępu w negocjacjach może oznaczać wzrost zagrożenia w regionie Azji i Pacyfiku. Kim Dzong Un obiecał jednak wstrzymanie prób rakiet balistycznych. Z perspektywy potrzeb japońskiej polityki wewnętrznej, brak porozumienia Korei Północnej ze Stanami Zjednoczonymi może okazać się korzystny. Administracja premiera Abe Shinzō od dłuższego czasu uzasadnia szereg reform systemu bezpieczeństwa oraz wzrost wydatków na zbrojenia rosnącym zagrożeniu ze strony Korei Północnej. Podczas konwencji Partii Liberalno-Demokratycznej przedstawiono plan rewizji japońskiej konstytucji, który rozpoczyna kampanię zbierania poparcia politycznego i społecznego dla inicjatywy. Dzięki załamaniu rozmów pokojowych PLD będzie mogło wykorzystywać stan zagrożenia ze strony Korei Północnej jako uzasadnienie konieczności uregulowania statusu Sił Samoobrony i rewizji artykułu 9 konstytucji.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

